

जिल्हा परिषद, लातूर.
आवक - टपाल क्र.
विभाग - ज.सं.
दिनांक 30 NOV 2010
अधीक. कर्म उप मुख्या (सा.)
मुकाबल / अति. मुख्यांकुषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत (सर्वसाधारण योजना)
कामधेनु दत्तक ग्राम ही योजना राबविण्यास
प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: नापुसो-२०१०/प्र.क्र.५०/पदुम-४

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२

दिनांक : २९ ऑक्टोबर, २०१०

शासन निर्णय -

जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत (सर्वसाधारण योजना) कामधेनु दत्तक ग्राम योजना सन २०१०-११ यासून राज्यात राबविण्यासाठी सदर योजनेस याद्वारे शासनाची प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

या योजने अंतर्गत जनावरांना जंतनाशक औषधी पाजणे, गोंचिड-गोमाशा निर्मुलन कार्यक्रम, निकृष्ट चारा सफस करण्यासाठी प्रात्यक्षिकांचे आयोजन, दुग्ध स्पर्धांचे आयोजन, लसीकरण शिबीर, वंध्यत्व निवारण शिबीर, रक्तजल व रोग नमुने तपासणी इ. कार्यक्रम एकत्रितरित्या दत्तक गावामध्ये मोहिम स्वरूपात राबविण्यात यावेत.

१. दत्तक ग्रामाची निवड पुढील निकषानुसार करण्यात यावी.
१. निवड करावयाचे दत्तक ग्राम अस्तित्वातील अथवा प्रस्तावित दुध संकलन केंद्राचे (खाजगी डेअरी/सहकारी दुध संस्था/शासकीय दुध संस्था इत्यादी मार्फत संचालित) मार्गावरील असावे.
२. सदर दत्तक ग्रामामध्ये पैदासक्षम गाई/म्हशींची संख्या किमान ३०० असावी.
३. पशुवैद्यकीय संस्थांच्या कार्यक्षेत्रातील ज्या गावांमध्ये दुधाळ जनावरांची संख्या सर्वात जास्त असत त्या गावाची प्राधान्याने निवड करावी.
४. गावांचे सरपंच व ग्राम सेवक तसेच दुध संकलन केंद्र/सहकारी दुग्ध संस्थांचे पदाधिकारी यांचा सक्रीय सहभाग मिळवून असलेल्या गावांना प्राधान्य देण्यात यावे.
५. पहिल्या टप्प्यामध्ये योजने अंतर्गत प्रत्येक राज्यस्तरीय व स्थानिकस्तरीय श्रेणी-१ पशुवैद्यकीय दशाखान्यांच्या, तालुका तहसु पशुचिकित्सालयाच्या व जिल्हा पशुसर्व चिकित्सालयाच्या कार्यक्षेत्रातील एका गावाची दत्तक ग्राम म्हणून निवड करावी. तथापि, अशी निवड उपलब्ध निधीच्या अधिन राहून करण्यात यावी.
६. सदर योजनेचे जिल्हा पातळीवर खालील समितीद्वारे सनियंत्रण करण्यात यावे. त्याचप्रमाणे योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी दत्तक ग्रामाची निवडही सदरच्या सनियंत्रण समितीकडून करण्यात यावी.

१. जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त	-	अध्यक्ष
२. जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद	-	सदस्य
३. जिल्हा दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी	-	सदस्य
४. सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय	-	सदस्य सचिव

२. योजनेच्या अंमलबजावणीची रूपरेखा :-

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.१ अद्ययावत पशुगणना - निवडलेल्या दत्तक गावामध्ये दुधात असलेल्या व भाकड संकरित गायी/म्हशींची/देशी-गावठी गायी-म्हशींची अद्ययावत गणना करण्यात यावी. ही गणना करताना शेतकरी/पशुपालक निहाय गणना करून दुग्धोत्पादनातील सर्व गाई-म्हशींच्या दुग्धोत्पादनाची प्रत्येक दुधाळ जनावरनिहाय विहित नमुन्यामध्ये व्यवस्थित नोंद करावी. हे सर्वेक्षण संबंधित गावातील/नजिकच्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यावरील पशुसंवर्धन कर्मचाऱ्याने/पविअ यांनी करावे. तसेच सदर गावातील गाई-म्हशींच्या तैमिक आरोग्य स्थितीबाबतही सदर सर्वेक्षणामध्ये प्राथमिक अंदाज घेण्यात यावा.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.२ विशेष सभा/ग्रामसभेचे आयोजन - निवडलेल्या गावामध्ये विशेष सभा/ग्रामसभेचे आयोजन करून स्थानिक पशुपालक/शेतकऱ्यांना योजनेबाबतची सविस्तर माहिती देण्यात यावी. याच सभेच्या वेळी पशुपालकांना योजनेमध्ये जी शिबीरे/कार्यमोहिमा आयोजित करण्यात येणार आहेत, त्याबाबतचे वेळापत्रक/Time Schedule सांगण्यात यावे व सदर वेळापत्रक ग्राम पंचायतीच्या सूचना फलकावर लावावे

जिल्हा परिषद, लातूर

पशुसंवर्धन विभाग

कार्यासन :- ०५

दिनांक :- ५/१२/१०

अधीक. पदवि. वि.प.सं. अति.मु.का.

नगकरून ते सहजपणे सर्व ग्रामस्थांच्या नजरेस येईल व कार्यमोहिमा/शिबीरांचे घेण्याक त्याच स्वरूपात गावात थास्तव, आवश्यकता भासल्यास हॉर्डिंग/बॅनर देखील सदर गावात योग्य ठिकाणी लावण्यात यावेत. याच सभेच्या वेळी स्थानिक पशुपालक, दुध संकलन केंद्र, सहकारी दुध संस्था यांचा नेमका कशाप्रकारे सहभाग या योजनेमध्ये मिळण आवश्यक आहे, त्याबाबत स्पष्ट कल्पना त्यांना देवून सहकार्य करण्याबाबत व सहभागी होण्यासाठी आव्हान करावे.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.३ जंतनाशक औषधे पाजणे/जंतनिर्मूलनासाठी शिबीराचे आयोजन - जनावरां सर्व जनावरांना (गाई, म्हशी, बैल, रेडे, वासरे, पारड्या इत्यादी) पूर्वनियोजित दिनांकास जंतनिर्मूलन जेवरांचे आयोजन करून जंतनाशक औषधे पाजणे, आवश्यकतेनुसार जंतनाशक औषधे inject करणे हे कार्यवाही करावी. शक्यता सर्वच जनावरांना जंतनाशके दिली जातील याची खात्री करावी. या शिबीराचे वेळी रेडन पध्दतीने जनावरांचे शेण-नमुने प्रयोगशाळा तपासणीसाठी गोळा करून नंतर त्यांची पशुवैद्यकीय सल्लागार तपासणी करावी व या निदानानुसार योग्य औषधोपचार करण्यात यावा.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.४ गोचिड-गोमाशा (बाह्यकिटक) निर्मूलन शिबीराचे आयोजन - जनावरांचे औषधे पाजणे शिबीर आयोजित केल्यानंतर एक आठवड्याच्या अंतराने पूर्वनियोजित दिनांकास सदर गावामध्ये जनावरांच्या अंगावरील तसेच गोठ्यांमधील गोचिड/गोमाशा व अन्य बाह्य कीटकांचे निर्मूलन करण्यासाठी शिबीर आयोजित करण्यात यावे. या शिबीरामध्ये गावातील सर्व जनावरांचा सहभाग राहिल. वेळी वेळी गोठ्यांचा समावेश केला जाईल याची निश्चिती करावी. या शिबीरामध्ये जनावरांवर तसेच पशुपालकांकडे गोठ्यांमध्ये गोचिड/गोमाशांचे निर्मूलनासाठी औषधांची फवारणी करावी.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.५ रोगप्रतिबंधक लसीकरण कार्यक्रम मोहिम (Mission Mode) स्वरूपात घेणे - पूर्व नियोजित दिनांकास सदर गावातील जनावरांना आवश्यकतेनुसार घटसर्प, फण्या, आंत्रविषार, लाल-दुरकुत इत्यादी सर्वाजन्म रोगप्रतिबंधक लसीकरणाचा कार्यक्रम घेण्यात यावा आणि त्याच्या योग्य त्या नदरे उपट्यात याव्यात.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.६ पहिल्या बंध्यत्व निवारण शिबीरांचे आयोजन करणे - गोचिड/गोमाशा निर्मूलन शिबीर घेतल्यानंतर ८ दिवसांच्या आत सदर गावामध्ये पहिले बंध्यत्व निवारण शिबीर पूर्वनियोजित दिनांकास घेण्यात यावे व त्यामध्ये सहभागी होणाऱ्या प्रत्येक गायी/म्हशींची तपासणी करून त्याबाबतच्या सर्व आवश्यक नांदी देण्यात याव्यात. तपासणी आणि प्रत्यक्ष लक्षणावरून निदान केल्यानंतर आवश्यक तो औषधोपचार करण्यात यावा. त्याचप्रमाणे शिबीरात आलेल्या जनावरांचे रक्तजल नमुने, शेणनमुने, गर्भाशयातील स्राव इत्यादी नमुने प्रयोगशाळा तपासणीसाठी घेण्यात यावेत. अशा नमुन्यांवरून जनावरांमधील हिमोग्लोबिनची, कॅल्शियम व फोस्फरस इत्यादी महत्त्वाच्या मूलद्रव्यांची कमतरता, गर्भाशयाचा दाह इत्यादी आजारांचे निदान करण्यात येवून त्यानुसार पुढील कालावधीत आवश्यक तो औषधोपचार करण्यात यावा.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.७ निकृष्ट चारा सकस करणेबाबतचे प्रात्यक्षिक आयोजित करणे - बरेच वेळा जनावरांसाठी सकस चारा उपलब्ध असतोच असे नाही. त्यासाठी शेतकऱ्यांकडे उपलब्ध असलेला निकृष्ट चारा सकस करण्यासाठी प्रात्यक्षिकाचे आयोजन करण्यात यावे. त्यामध्ये निकृष्ट चान्यावर ४ टक्के दुरिया द्रावणाचा वापर करून चारा सकस करा करता येईल याचे प्रात्यक्षिक देण्यात यावे.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.८ दुग्ध स्पर्धेचे आयोजन - जनावरांचे संगोपन उत्तम पध्दतीने करणे करावयाचे याची माहिती पशुपालकांना देवावी तसेच, ज्या पशुपालकांनी जनावरांचे संगोपन उत्तम पध्दतीने केले आहे त्यांना प्रोत्साहन मिळावे यासाठी दुग्धस्पर्धा व संकरीत वासरांच्या मेळाव्यांचे आयोजन करण्यात यावे. तसेच स्वच्छ दूध उत्पादन करण्यासाठी (Clean Milk Production) ध्वनी चित्रफिती दाखविण्यात याव्यात.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.९ विशेष ग्राम सभा क्र.२ चे आयोजन - दत्तक गावामध्ये दुसऱ्या ग्राम सभेच्या नियोजित दिनांकास आयोजन करावे. सदर सभेमध्ये दुधाळ जनावरांचे व्यवस्थापन, दुधाळ जनावरांचा आहार, शास्त्रोक्त पध्दतीचा गोठा, जनावरांमधील बंध्यत्व व त्यावरील उपाययोजना, मूलद्रव्यांची कमतरता, जनावरांमधील विविध आजार व उपाययोजना, (Feeding, Breeding & Management) याबाबत दृक्श्राव्य माध्यमातून सर्व पशुपालकांना माहिती देण्यात यावी. तसेच सदर योजने अंतर्गत पशुपालकांनी व स्थानिक कर्मचाऱ्यांनी तो पर्यंत केलेल्या कामाचा आढावा घेण्यात यावा.

कार्यवाहीचा टप्पा क्र.१० पाठपुरावा बंध्यत्व निवारण शिबीर आयोजित करणे - प्रथम बंध्यत्व निवारण

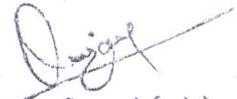
राक्षम अधिकार्यांची तांत्रिक मंजूरी घ्यावी, नियोजन विभागाचे शासन निर्णय क्र. जियायो-१००७/प्र.क्र. ३९/का १४४४ दिनांक १६/२/२००८ नुसार सदर योजनेस जिल्हाधिकारी/जिल्हा परिषद यांची प्रशासकीय मान्यता प्राप्त करून घ्यावी.

३. जिल्हा वार्षिक योजनेत निधी आरक्षित करताना जिल्हा परिषदे अंतर्गत संस्थांसाठी ३१-सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या बाबी खाली तसेच राज्यस्तरीय संस्थांसाठी १३-कार्यालयीन खर्च, २१-साहित्य पुरवठा, ५२-यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री व १६-प्रसिध्दी व प्रचार या बाबी अंतर्गत निधी आरक्षित करावा.

सदरचा शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाचे पत्र दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१० अन्वये कळविल्यानुसार, बुधवार दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०१० रोजी मंत्रालय, मुंबई येथे पार पडलेल्या मंत्रीमंडळ बैठकीत मंत्रीमंडळाने घेतलेल्या निर्णयान्वये निर्णमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१०१०२११६१०५१००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशाने व नावाने,

(डॉ. संजय वि. डोईजोडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
मा. मंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव
मा. राज्यमंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय) यांचे खाजगी सचिव
विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
सर्व जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
महासंचालक महाराष्ट्र-१/२ (मुंबई/नागपूर)
प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त (सर्व)
जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (सर्व)
जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (सर्व)
जिल्हा नियोजन अधिकारी (सर्व)
जिल्हा दुग्धव्यवसाय अधिकारी (सर्व)
जिल्हा कौषागार अधिकारी (सर्व)
सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय (सर्व)
सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, तालुका लघु पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय (सर्व)
अवर सचिव (पदुम ३/१६), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
कक्ष अधिकारी पदुम-१/१ अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवडनस्ती

जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत (सर्वसाधारण योजना) कामधेनू दत्तक ग्राम ही योजना राबविण्यास प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करणेबाबत.

पशुसंवर्धन

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास, मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन शुध्दीपत्रक क्र.नापुयो-२०१०/प्र.क्र.५०/पदुम-४,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

शिबीर कार्यालय, नागपूर

दिनांक : १६ डिसेंबर, २०११

वाचा - १. कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास, मत्स्यव्यवसाय विभागाचा शासन निर्णय क्र.नापुयो-२०१०/प्र.क्र.५०/पदुम-४, दि.२९.१०.२०१०.

२. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे कार्यालयीन पत्र क्र. एफवायपी-११(०९)/सीआर-५८५/२००९-पसं-६, दि.१४.११.२०११.

शासन शुध्दीपत्रक -

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास, मत्स्यव्यवसाय विभागाचा शासन निर्णय क्र.नापुयो-२०१०/प्र.क्र.५०/पदुम-४, दि.२९.१०.२०१० मधील पृष्ठ ३ वरील अ.क्र.३ येथील ३. कामधेनू योजनेसाठी निवड केलेल्या एका दत्तक गावाकरिता रू १,५२,५००/- (रूपये एक लाख बावन्न हजार पाचशे फक्त) च्या मर्यादित खालील बाबींवर खर्च करण्यात यावा.

अ.क्र.	बाब	खर्च मर्यादा
१.	जंतनाशन शिबीर	रू १७,५००/-
२.	खनिजद्रव्य मिश्रण व जिवनसत्व पुरवठा	रू १,००,०००/-
३.	गोंचिड, गोमाशा निर्मुलन शिबीर	रू १५,०००/-
४.	बंध्यत्व निवारण शिबीर	रू १५,०००/-
५.	प्रसिध्दी व प्रचार	रू ५,०००/-
एकूण		रू १,५२,५००/-

च्या ऐवजी

३. कामधेनू योजनेसाठी निवड केलेल्या एका दत्तक गावाकरिता रू १,५२,५००/- (रूपये एक लाख बावन्न हजार पाचशे फक्त) च्या मर्यादित खालील बाबींवर खर्च करण्यात यावा.

अ.क्र.	बाब	खर्च मर्यादा
१.	पशुपालक मंडळ स्थापन करणे व सहलीचे आयोजन करणे	रू ७,०००/-
२.	जंतनाशन शिबीर	रू १७,५००/-
३.	खनिजद्रव्य मिश्रण व जिवनसत्व पुरवठा	रू ४०,०००/-

जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास, मत्स्यव्यवसाय विभाग
नागपूर

४.	गोचिद, गोमाशा निर्मूलन शिबीर	रु १३,०००/-
५.	बंध्यत्व निदान व औषधोपचार शिबीर	रु २२,०००/-
६.	वैरण विकास कार्यक्रम	रु १७,०००/-
७.	निकृष्ट चारा सकस करणे इ.	रु ५,०००/-
८.	प्रोसध्दी व प्रचार	रु २१,०००/-
९.	नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविणे	रु ५,०००/-
१०.	जनावरांचे मलमुत्र व वाया गोलेल्या चायाचे खत व्यवस्थापन करणे प्रशिक्षण व प्रात्यक्षिके	रु ५,०००/-
एकूण		रु १,५२,५००/-

Nadani *१०/१२, १३/१२*

असे वाचावे

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशाने व नावाने,

(डॉ.मा.ना. सवाईसोनकांबळे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
२. मा. उप मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
३. मा. मंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव
४. मा. राज्यमंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय) यांचे खाजगी सचिव .
५. सर्व विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य.
६. प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-१/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
७. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर
८. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती).
११. सर्व जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती.
१२. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
१३. सर्व प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन.
१४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१५. सर्व जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त.
१६. सर्व जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद.
१७. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी
१८. सर्व जिल्हा दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी.
१९. सर्व सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय
२०. सर्व सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, तालुका लघु पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय
२१. अवर सचिव, पदुम-३/कक्ष अधिकारी पदुम-१/१६, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२२. निवड नस्ती (पदुम-४)